

JOHANKA Z ARKU - BĚHEM SVATÝCH NOCÍ PŘED NAROZENÍM INSPIROVANÁ SAMOTNÝM DUCHEM SVĚTŮ

Rudolf Steiner

A zase jednou to bylo v Evropě, že sem pronikl Kristův impulz a dal jí určitou tvářnost: v 15. století, kdy prostřednictvím prostého venkovského děvčete, Panny orleánské, Evropa získala zcela jinou tvářnost. Kdyby tenkrát Anglie nad Francií zvítězila - čemuž Panna orleánská zabránila - změnil by se celý pozdější chod dějin. Pasačka z Orléansu sice neměla lidskou moudrost, ale skrze svého michaelského předchůdce v ní působil Kristův impulz - působil navenek ve prospěch Francie, ve skutečnosti ve prospěch Anglie; Anglie by totiž jinak nebyla mohla projít vývojem, jímž pak prošla. Kristův impulz však tenkrát s nesmírnou zřetelností pro toho, kdo chce duchovně vidět do nitra světa, působil v dění, jež se mělo odehrát. Několikrát jsem upozorňoval, že dávné legendy, dávné pověsti a báje obsahují pravdy poukazující na to, že ve třinácti nocích od Vánoc do svátku Epifanie, svátku tříkrálového, v nocích nejhlubší zimní temnoty, máme čas, kdy jsou síly Země zvláštním způsobem příznivé pro jasnozření. Když se fyzické síly takřkajíc nejvíce stáhnou do nečinnosti, působí duchovní síly zvláštní měrou.

Jedna norská legenda vypráví, že Olav Aasteson těchto třináct nocí od Vánoc do 6. ledna prospal a v tomto spánku prožil v imaginacích vše, co v anthroposofii poznáváme jako kámaloku, duševní svět a duchovní svět. To je pravda. A ne jeden člověk, který, abych tak řekl, stojí u brány iniciace, může tuto iniciaci definitivně završit, dosáhne-li zvlášť koncentrovaného vnitřního prožívání v tomto čase, do něhož je proto právem situováno narození Krista, světla duchovního Slunce. Mohli bychom říci: Má-li někdo prožít nevědomou iniciaci - kdy by ji prožil nejlépe? Nejlépe by ji prožil tehdy, kdyby byl připravován během těchto nocí, kdyby se až do 6. ledna nacházel ve stavu spánku, ve stavu vytržení ze světa.

Nemohli bychom předpokládat, že by i ona zcela jistě neučená a v duchovní vědě neškolená, leč niterně spiritualizovaná pasačka, Panna orleánská, mohla být nejlépe iniciována, kdyby tyto noci prožila v něčem na způsob spánku, ve stavu, v němž by nemohla prostřednictvím smyslů a rozumu chápat vnější svět? A to se také stalo! Než člověk pokročí k fyzickému narození, zcela jistě nemá sklon vnímat okolní svět vnějšími smysly, neboť tyto smysly procitají teprve při narození ve fyzickém životě. Člověk též není způsobilý k tomu, aby před narozením přemýšlel pomocí rozumu, jeho duchovní část je však ve spojení s kosmickým duchovním okolím.

Nuže, oněch třináct dní do 6. ledna strávila Panna orleánská v lůně matky, neboť 6. ledna se narodila. To je skutečnost, která hluboce významně mluví o souvislostech světa. Světový duch, jenž vede evoluci, potřeboval v Panně orleánské lidskou duši, která právě třináct posledních dní těhotenství, až do 6. ledna, strávila v lůně matky, načež se narodila. Vidíme tu hluboko do souvislostí za kulisami bytí. Vidíme, jak je svět v duchovním ohledu veden. Narodila se tu duše, která byla v čase do narození iniciována jaksi samotným duchem světů.

Je tedy podstatné, abychom si osvojili cit pro to, že se před námi takřkajíc rozprostírá koberec vnější májá; teprve když ho na různých místech roztrhneme, pohlédneme do tajemství bytí. A takto bychom měli cítit i úkol duchovní vědy spočívající v přetváření kultury lidstva. Měli bychom cítit, že máme-li pohlédnout do tajemství světa, musíme zkrátka

radikálně skoncovat s pouhým pozorováním vnější májá, které samozřejmě muselo nastat pro lesk a slávu přírodní vědy. Avšak tento lesk a tuto slávu musí pro budoucnost vystřídat duchovní věda.

Aby se duchovní věda skutečně vžila do lidských duší, bude lidstvo potřebovat především vskutku dobrou vůli ke spojení vlastní duše s duchovními světy. To vše ale musí vycházet z jistého sebepoznání. Avšak sebepoznání vůbec není snadné a patří k největším klamům, jimž se člověk může v běžném životě oddávat, domnívá-li se někdo, že sebepoznání, které je počátkem každého pravého poznání, je snadné.

GA 174b, 14. února 1915, Stuttgart